terum restituens memoratum, super suspensionem beneficii carnsam, S. Salvatoris & S. Lucæ Brixien. Præpositis delegavit, quòd ad beneficium restituerent eundem. Deinde verò reversus de partib. marinis.]

¶ PITH. [7] *Excessibus Presbyteri.*] V. C. addit, Mauri Presbyteri.

DE BAPTISMO, ET EJUS EFFECTU.

TITULUS XLII.

I. ALEXANDER III. [c. an. 1175. *Romæ.*]

Licèt puer sit ter mersus in aqua, in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, si non sit dictum, Ego te baptizo in nomine Patris, &c. non est baptizatus.

[m] *Cap. 1. de Baptis. pueri, in* II. *Compil.* Vide B. Thomam, 3. *part. q. 66. art.* 5. & Sotum 4. *sent. dist.* 3. *q.* 1. *art.* 5.

SI quis puerum [m] ter in aqua immerserit in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, amen; & non dixerit, Ego baptizo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, non est puer baptizatus.

II. IDEM. [c. an. 1175. *Romæ.*]

Si probabiliter dubitatur, an quis fuerit baptizatus, potest baptizari formâ hic expressâ.

[n] Vide Beat. Thomam, 3. *part. q. 66. art.* 9. & B. Clementem, *lib. 6. c.* 15. *constitutionum Apostolicarum.*

DE quibus dubium [n] est, an baptizati fuerint, baptizantur [o] his verbis præmissis: Si baptizatus es, non te baptizo; sed si nondum baptizatus es, ego te baptizo, &c.

[o] *al.* baptizentur.

III. INNOCENTIUS III. Arelaten. Archiepiscopo [1]. [c. an. 1250. *Romæ in Galliam.*]

Sacramentum Baptismi utiliter confertur parvulis, licèt non credant nec intelligant; & remittitur eis peccatum originale. Hoc dicit usque ad §. Verùm.

[p] *Cap. 1. eod. tit. in* III. *Compil.* *Matth. 16. & Luc. 22.*

MAjores Ecclesiæ [p] causas præsertim articulos fidei contingentes ad Petri Sedem referendas intelligit, qui eum quærenti Domino quem Discipuli dicerent ipsum esse, respondisse notabat: Tu es Christus filius Dei vivi: & pro eo Dominum exorasse, ne deficiat fides ejus. Quibusdam igitur quæstionibus, quas contra Catholicos Hæretici [2] moverant, nos postulâs respondere. Afferunt enim parvulis inutiliter Baptisma conferri: quod nituntur probare, illud primò & præcipuè inducentes, quòd cùm secundùm verbum Jacobi Apostoli dicentis in epistola sua: Charitas operit multitudinem peccatorum: & juxta illud testimonium veritatis in Evangelio de peccatrice, quæ ipsius pedes laverat, perhibentis: Dimissa sunt ei peccata multa, quoniam multùm dilexit: non nisi per charitatem & in charitate crimina dimittantur, parvulis, qui nec sentiunt, nec consentiunt, & charitatem non habent, quæ sentientibus tantùm infunditur, peccatum non dimittitur in Baptismo: [*Et infrà α.*] Ad id autem taliter respondemus, quòd Baptisma successerit Circumcisioni. Absit enim ut in illam damnatam hæresim incidamus, quæ perperam affirmabat Legem cum Evangelio, & Circumcisionem cum Baptismo servandam; quoniam secundùm Apostolum dicentem ad Galatas: Si circumcidimini, Christus nihil vobis prodest. Cùm ergo Circumcisio tam adultis quàm parvulis ex præcepto Domini conferretur, ne Baptismus, qui succedit loco ipsius, & generalior tamen existit, cùm tam viri, quàm fœminæ baptizentur, minoris videatur effectûs, tam adultis, quàm parvulis est conferendus. Sicut enim sine distinctione qualibet Mosaica Lex clamabat: Anima cujus præputii caro circumcisa non fuerit, peribit de populo suo: ita nunc indistinctè vox intonat Evangelica: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non intrabit in regnum Dei, ab hac generalitate nec sexum, nec ætatem excludens. Cautè tamen notandum est, quantò plus Baptismus hodie conferat Christianis, quàm quondam Judæis Circumcisio contulisset. Dictum est in fine prædictæ auctoritatis inductæ de Veteri Lege: Peribit de populo suo: in Evangelica verò veritate subjunctum est: Non intrabit in regnum Dei, quoniam etsi originalis culpa remittebatur per Circumcisionis mysterium, & damnationis periculum vitabatur; non tamen perveniebat ad regnum Cælorum, quod usque ad mortem Christi fuit omnibus obseratum: sed per sacramentum Baptismi Christi sanguine rubricati, culpa remittitur, vitatur periculum, & ad regnum Cælorum etiam pervenitur, cujus januam Christi sanguis fidelibus suis misericorditer reseravit. Absit enim ut universi parvuli pereant, quorum quotidie tanta multitudo moritur, quin & ipsis misericors Deus, qui neminem vult perire, aliquod remedium procuraverit ad salutem. Ceterùm ex vi literæ satis patet prædictas auctoritates intelligendas esse tantummodo de adultis, qui habent multitudinem peccatorum, cùm de parvulis non possit intelligi, qui peccato tantùm originali tenentur. Similiter & illa auctoritas est solvenda: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit, &c. cùm non possint credere parvuli, sed adulti; & ob hoc tota auctoritas hic [q] intelligenda est de adultis, ne ad alios prima, & ad alios secunda clausula referatur, quamvis nonnulli concedant quòd parvuli credant non per usum, sed per habitum fidei, quem suscipiunt in Baptismo; sicut & alia multa verba secundùm communem usum loquendi, non ad acta, sed ad aptitudinem referuntur. Illud verò [r] quod opponentes inducunt, fidem aut charitatem, aliásque virtutes parvulis utpote non consentientibus non infundi, à plerisque non conceditur absolutè, cùm propter hoc inter Doctores Theologos quæstio referatur, aliis afferentibus per virtutem Baptismi parvulis quidem culpam remitti, sed gratiam non conferri; nonnullis dicentibus dimitti [s] peccatum, & virtutes infundi habentibus illas, quoad habitum, non quoad usum donec perveniant [t] ad ætatem adultam.

Jacob. 5. & 1. Pet. 4. Lucæ 7.

Galat. 5.

Genes. 17.

Joan. 3.

Genes. 17.

Levit. 12.

1. ad Tim. 1.

Marc. 6.

[q] hæc.

[r] Vide B. Th. 3. *part. q. 69. art. 6.*

[s] *al.* & dimitti.

[t] pervenerint.

[*α Et sic ei Baptismus non confert, quia non est talibus conferendus. In Evangelio quoque legitur: Qui crediderit, & baptizatus fuerit, &c. qui autem non crediderit, cond. unde parvuli, sive fuerint, sive non fuerint baptizati, condemnabuntur utpote non credentes.*]

¶ PITH. [1] *Arelatensi Archiepiscopo.*] Vide epistolam primam Petri Cluniacensis, Arelatensi, & Ebredunensi Archiepiscopis. Matth. Paris. 187. 287.

[2] *Hæretici.*] Albigenses.

Originale peccatum quod sine consensu contrahitur, remittitur in Baptismo etiam non consentienti, ut parvulis: secùs de actuali; quia sicut non committitur sine consensu, ita non relaxatur. Hoc dicit usque ad §. Sed adhuc. Siculus.

Verùm quidam ex hac solutione invenisse se credunt viam ad alias quæstiones, argumentantes ex eo quod dicimus, parvulis in Baptismate peccatum originale dimitti; quòd & adultis dormientibus vel amentibus peccatum, si baptizentur, ratione simili dimittatur. cùm enim neutri sentiant tunc vel consentiant, dicunt idem in consimilibus judicandum. Hic verò dicimus distinguendum, quòd peccatum est duplex, originale scilicet, & actuale: originale quod absque consensu contrahitur: actuale quod committitur cum consensu. Originale igitur quod sine consensu contrahitur, sine consensu per vim remittitur Sacramenti: actuale verò quod consensu contrahitur [u], sine consensu minimè relaxatur.

[u] *al.* quod cum consensu contrahitur.

Licèt in Baptismo dimittatur originale peccatum parvulis, qui tamen consentire non possunt; in adultis tamen amentibus vel dormientibus, qui non consentiunt Baptismo, non dimittitur actuale, & idem etiam nec originale. Hoc dicit.

Sed adhuc quæritur, quare non saltem originale peccatum amentibus in Baptismo sicut parvulis dimittatur? Ad hoc taliter est respondendum, quòd Dominus qui totum hominem salvum [x] fecit in Sabbato, opus imperfectionis non novit; & ob hoc peccata non ex parte, sed ex toto dimittit. Præterea pœna originalis peccati, est carentia visionis Dei: actualis verò pœna peccati, est gehennæ perpetuæ cruciatus: unde si dimitteretur alicui primum altero non dimisso, talis non careret visione Dei propter originale dimissum, & cruciaretur in gehenna perpetuò propter reatum criminis actualis: sed hæc tanquam incompassibilia [y] se minimè patiuntur, imò sibi mutuò adversantur.

[x] *al.* sanum, *ut plurimum, in antiquis codicibus.*

[y] *al.* incompossibilia.

Amentes vel dormientes baptizati, si antè dementiam vel dormitionem baptizari volebant, characterem suscipiunt: aliàs secùs: *coacti verò causative suscipiunt.* Hoc dicit usque ad finem.

Item quæritur [z] utrùm dormientibus & amentibus Sacramenti saltem character in Baptismate imprimatur, ut excitati à somno, vel ab ægritudine liberati, non sint denuò baptizandi. Sunt autem nonnulli, qui dicunt, quòd Sacramenta quæ per se fortiuntur effectum, ut Baptismus, & Ordo, cæteráque similia, non solùm dormientibus & amentibus, sed invitis & contradicentibus, etsi non quantùm ad rem, quantùm tamen ad characterem, conferuntur; cùm non parvuli solùm, qui non consentiunt, sed ficti, qui quamvis non ore, corde tamen dissentiunt, recipiant Sacramentum. Sed opponitur talibus, quòd qui fuissent inviti & reluctantes immersi, saltem ratione Sacramenti ad jurisdictionem Ecclesiasticam pertinerent: unde ad servandam regulam fidei Christianæ forent rationabiliter compellendi. Verùm, id est Religioni Christianæ [a] contrarium, ut semper invitus & penitùs contradicens ad recipiendam & servandam Christianitatem aliquis compellatur. Propter quod inter invitum & invitum, coactum & coactum, alii non absurdè distinguunt, quòd is, qui terroribus atque suppliciis violenter attrahitur, & [b] ne detrimentum incurrat, Baptismi suscipit Sacramentum, talis (sicut & is qui fictè ad Baptismum accedit) characterem suscipit Christianitatis impressum, & ipse tanquam conditionaliter volens, licèt absolutè non velit, cogendus est ad observantiam [c] fidei Christianæ: in quo casu debet intelligi decretum Concilii Toletani [d], ubi dicitur, quòd qui jampridem ad Christianitatem coacti sunt, sicut factum est temporibus [e] religiosissimi Principis Sisibuti; quia jam constat eos Sacramentis divinis associatos, & Baptismi gratiam suscepisse, & Chrismate unctos esse, & Corporis Domini extitisse participes: oportet etiam ut fidem, quam necessitate susceperunt [f], tenere cogantur, ne nomen Domini blasphemetur, & fides quam susceperunt, vilis ac contemptibilis habeatur. Ille verò, qui nunquam consentit, sed penitùs contradicit, nec rem nec characterem suscipit Sacramenti; quia plus est expresse contradicere, quàm minimè consentire: sicut nec ille notam alicujus reatûs [g] incurrit, qui contradicens penitùs & reclamans thurificare Idolis cogitur violenter. Dormientes autem & amentes, si priusquam amentiam incurrerent, aut [h] dormirent, in contradictione persisterent; quia in eis intelligitur contradictionis propositum perdurare, etsi sic fuerint sic immersi, characterem non suscipiunt Sacramenti. Secùs autem si priùs Catechumeni extitissent, & habuissent

[z] Vide B. Thom. 3. *part. q.* 80. *art.* 9.

[a] Vide B. Th. 2. 2. *q.* 10. 8. & ibi Caietan.

[b] *al. ita:* ut ne.

[c] observationem.

[d] scilicet 4. *ca.* 56.

[e] in tempore.

[f] receperunt.

[g] criminis.

[h] vel. [i] *al. ita:* si fuerint sic immersi. *al.* si fuerint immersi.

[1] Indrosien. *al.* Nidrosien.

[a] *Cap.* 2. *eod. tit. in* III. *Compil.* Vide Sot. 4. *sent. dist.* 4. *q. un. art.* 2. *vers. circa secundum*

[b] *In Codice Barb.* debeat distinctio personarum, &c.

[c] *Matth.* 28. *verbum,* Ite, *deest in aliquot exemp. antiq. Joan.* 1. [d] convolasset. [e] *Invenitur ibi:* & non propter, &c. *sed ex antiquis restituimus ut est impressum.*

[f] regeneratio. [g] enim. [h] per quam.

[i] Indrosien. *al.* Nidrosien.

[b] *Cap.* 3. *eod. tit. in* III. *Compil.* B. Thom. 3. *p. q.* 60. *art.* 5. 6. & 7. & *q.* 66. *art.* 3. 4. & 5. [j] aspersione. *Matth.* 28. *Joan.* 3. [m] *inclusa desunt in omni. antiq. codici. Vaticanæ.*

[n] scilicet Innoc. III. in Conc. gener. Later. *c.* 4.

[o] *Cap.* 1. *eod. tit. in* IV. *Compil.*

[p] *al.* nec volumus, nec debemus.

[q] *al.* suspendatur, *sed in Concilio*, deponatur.

propositum baptizandi: unde tales in necessitatis articulo consuevit Ecclesia baptizare. Tunc ergo characterem sacramentalis imprimit operatio, cùm obicem voluntatis contrariæ non invenit obsistentem.

IV. IDEM Meten. Episcopo. [c. an. 1250. *Romæ in Germaniam.*]

Nemo potest seipsum baptizare, etiam instante necessitatis articulo.

DEbitum [a]: [*Et infrà α.*] Sanè intimasti, quòd quidam Judæus in mortis articulo constitutus, cùm inter Judæos tantùm existeret, in aquam seipsum immersit dicendo: Ego me baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, Amen: [*Et infrà β.*] Respondemus, quòd cùm inter baptizantem & baptizatum debeat esse discretio [b] sicut ex verbis Domini colligitur, dicentis Apostolis: Ite, baptizate [c] omnes Gentes in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti: memoratus Judæus, est denuò ab alio baptizandus: ut ostendatur, quòd alius est, qui baptizatur, & alius, qui baptizat. Ad quod etiam designandum ipse Christus non à seipso, sed à Joanne voluit baptizari. Quamvis si talis continuò decessisset, ad Patriam protinùs evolasset [d], propter Sacramenti fidem, etsi non [e] propter Fidei Sacramentum. In Baptismo quippe illa spiritualis generatio [f] celebratur, de qua Veritas ait: Oportet vos nasci denuò: quia nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non intrabit in Regnum Cælorum. Sicut [g] ergo in carnali generatione, quâ [h] proles ex viro & fœmina nascitur, alius est, qui carnaliter gignit, & alius qui carnaliter gignitur: sic in Sacramentali generatione, quâ soboles ex aqua & Spiritu Sancto renascitur, alius debet esse, qui spiritualiter generet, & alius qui spiritualiter generetur. Sanè cùm corpus exterius sive cùm cor interius baptizatur, oportet ut utrobique paternitas & filiatio valeat inveniri, quibus baptizans & baptizatus ad invicem referantur.

[*α Pastoralis officii exsolvis, cum super dubiis Juris articulis responsione Sed. Apost. postulas edoceri.*]

[*β Nunc autem quæris, utrum idem Judæus in devotione Fidei Christianæ perseverans etiam debeat baptizari. Nos autem s. t.*]

V. IDEM Morosien. Episcopo [1]. [c. an. 1250. *Romæ.*]

Ubi deest verbum, vel elementum Aquæ, non est Baptismi Sacramentum.

NOn ut [k] apponeres: [*Et infrà α.*] Postulasti, utrùm Parvuli sint pro Christianis habendi, quos in articulo mortis constitutos propter aquæ penuriam, & absentiam Sacerdotis, aliquorum simplicitas in caput ac pectus ac inter scapulas pro Baptismo salivæ conspersione [l] linivit. Respondemus, quòd cùm in Baptismo duo semper, videlicet verbum & elementum, necessariò requirantur, juxtà quod de verbo Veritas ait: Euntes in mundum universum, [prædicate Evangelium [m] omni creaturæ] & baptizate omnes Gentes, in nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti: eadémque dicat de elemento: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum Cælorum. dubitare non debes illos verum non habere Baptismum, in quibus non solùm utrumque prædictorum, sed eorum alterum est omissum.

[k] vide B. Th. 2. 2. *q.* 10. 8. & ibi Caietan.

[l] *al. ita:* ut

[*α Tibi scientiam sicut credimus, sed ut per oraculum verbi nostri tuorum ignorantiam subditorum melius eruditres, Apostolicum tibi responsum fieri*]

VI. IN CONCILIO Generali [n]. [c. an. 1216. *Romæ.*]

Baptizatos à Latinis, Græci rebaptizare non debent.

[o] *Cap.* 1. *eod. tit. in* IV. *Compil.*

[p] *al.* nec volumus, nec debemus.

LIcèt Græcos [o] diebus nostris, ad obedientiam Sedis Apostolicæ revertentes, fovere ac honorare velimus, mores ac ritus eorum, inquantum cum Domino possumus, sustinendo, in his tamen illis deferre [p] non volumus nec debemus, quæ periculum generant animarum, & Ecclesiasticæ derogant honestati. Postquam enim Græcorum Ecclesia, cum quibusdam complicibus & fautoribus suis, ab obedientia Sed. Apost. se subtraxit, in tantum Græci cœperunt abominari Latinos, quòd inter alia, quæ in derogationem eorum impiè committebant, si quando Sacerdotes Latini super eorum celebrassent altaria, non priùs ipsi sacrificabant in ipsis, quàm ea tanquam per hoc inquinata lavissent; baptizatos etiam à Latinis ipsi Græci rebaptizare ausu temerario præsumebant: & adhuc sicut accepimus, quidam hoc agere non verentur. Volentes igitur tantum scandalum ab Ecclesia Dei amovere, Sacro suadente Concilio districtè præcipimus, ut talia de cetero non præsumant, conformantes se tanquam filii obedientiæ sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Matri suæ: ut sit unum ovile, & unus pastor. Si quis autem tale quid præsumpserit, excommunicationis mucrone percussus, ab omni officio & beneficio Ecclesiastico deponatur [q].

DE PRESBYTERO NON BAPTIZATO.

TITULUS XLIII.

I. EX CONCILIO apud Compendium [r]. [*in Gallia.*]

Si non Baptizatus ordinatur, Ordinis characterem non recipit.

[r] *C.* 15. ut ait Burch. *l.* 4. Decr. *c.* 74. & Ivo, *p.* 1. *c.* 268. Refertur etiam *c.* 1. *eod. tit. in* I. *Compil.* Vid. B. Thom. *in additionibus* 3. *par. q.* 35. *art.* 3.

SI quis Presbyter [1] ordinatus, deprehenderit se non esse baptizatum: baptizetur, & iterùm ordinetur.

¶ PITH. [1] *Si quis Presbyter.*] Vide Capitular. *lib.* 6. *cap.* 94. In Synodo habita sub Carlomanno, si quis baptizatus est à Presbytero non baptizato, & sancta Trinitas in baptismo invocata fuit, baptizatus est, sicut Sergius Papa dixit. Impositione verò manûs indiget. Gregorius Episcopus Romanus & Joannes Sacellarius sic senserunt.

II. INNOCENTIUS III [f]. Episcopo Cremonen. [c. an. 1212. *Romæ in Lombardiam.*]

Omissio Baptismi non nocet Credenti probabiliter se esse baptizatum.

[f] Antonius Augustinus ait scribendum Innocent II. sed Vaticani III. habent.

APostolicam [t] Sedem consulere decrevisti: *Et infrà.* Inquisi. tuæ taliter res. Presbyterum, quem sine unda baptismatis extremum diem clausisse significati, quia in sanctæ matris Ecclesiæ fide, & Christi nominis confessione perseveraverit; ab originali peccato solutum [u], & cælestis patriæ gaudium esse adeptum asserimus incunctanter. Lege super octavo [2] [x] lib. Augustini. de civit. Dei, ubi inter cetera legitur: Baptismus invisibiliter ministratur, quem non contemptus religionis, sed terminus [y] necessitatis excludit. Librum etiam B. Ambr. de obitu Valentiniani, idem asserentis, revolve. Sopitis igitur quæstionibus [3] Doctorum, Patrum sententias [z] teneas, & in Ecclesia tua juges preces, holtiásque Deo [a] offerri jubeas pro Presbytero memorato.

[t] *Cap.* 2 *eod. tit. in* I. *Compil.*

[u] abfolutum.

[x] *al.* super octavum. *al.* super VIII.

[y] articulus.

[z] sententiam.

[a] Domino.

¶ PITH. [2] *Super octavo lib. Augusti.*] Hoc Augustinus *lib.* 4. *de baptismo cap.* 22. Bernardus *Epist.* 77.

[3] *Sopitis igitur quæstionibus, &c.*] Contra est Can. 35. Concil. Bracar. 1. Joan. Chrysostom. *Homil.* 3. *in Epistol. ad Philipp.* Gennad. *lib. de Ecclesiastic. Dogmatib. cap.* 74.

III. INNOCENTIUS III. Ferrarien. Episcopo. [c. an. 1212. *Romæ in Insubriam.*]

Non baptizatus ordinari non potest: & si de facto ordinetur, non recipit Ordinis characterem, licèt credebatur baptizatus.

VEniens [b] ad Apost. Sed. I. lator præ. nobis expositi, quòd cùm ad gradum Sacerdotii ascendisset, compererit tandem, quòd non fuerit [c] secundùm formam Evangelii baptizatus. unde nos eum ritè fecimus baptizari. Cùmque super Ordinibus [d] fuisset diutiùs disputatum, quidam in eam declinaverunt sententiam, ut cùm Baptismus sit fundamentum omnium Sacramentorum, ante susceptionem Baptismi non suscipiatur aliud Sacramentum, quoniam ubi fundamentum non est, superædificari non potest. Porrò econtrà videri posset. Nam cùm quis non solùm per Sacramentum fidei, sed per fidem etiam Sacramenti efficiatur proculdubio membrum Christi: & qui Christum habet per fidem, etiam si Baptismum non habeat, habet utique fundamentum, præter quod aliud poni non potest, quod est Christus Jesus: superædificare posse videtur, sicut salutifera opera, sic & quælibet Ecclesiastica Sacramenta, cùm illud non sit generaliter verum, neque de Novis, neque de Veteribus Sacramentis, quòd Baptismus sit fundamentum illorum, quoniam & Sacramentum Conjugii & Eucharistiæ à non baptizatis recipi potest: præterea Sacramentum Ordinis non solùm Pontificalis, sed Sacerdotalis etiam & Levitici ex institutione sua præcessit Baptismum: per [e] quod forsitan videtur, quòd ante Baptismum hujusmodi Ordines possent ritè conferri, maximè his, qui baptizati creduntur: Quia verò in Concilio apud Compendium legitur constitutum, si quis in Presbyterum ordinatus deprehenderit se non esse baptizatum, baptizetur, & iterùm ordinetur: nos circa latorem præsentium in hoc dubitabili casu, quod tutius est sequentes mandamus, quatenus ipsum per singulos Ordines, usque ad Sacerdotium promovere procures, & permittas eum in Sacerdotio ministrare, quia non intelligitur iteratum quod ambigitur esse factum: nec malè de Sacramento sentitur, cùm illud non Religionis contemptus, sed articulus necessitatis excludit. Et certè de illo, qui natus de Christianis parentibus, & inter Christianos est fideliter conversatus, tam violenter præsumitur, quòd fuerit baptizatus, ut hæc præsumptio pro certitudine sit habenda, donec evidentissimis forsitan argumentis contrarium probaretur.

[b] *C. unic. eod. tit. in* III. *Compil.*

[c] fuerat.

[d] *In C. Barb.* ordinib. coram nobis fuisset aliquamdiu disputatum.